

Dilemmaer omkring drikkevand

Pesticider og grundvand

I Danmark har vi en meget lav grænse for, hvor mange pesticidrester, der må være i drikkevandet. I 2018 blev der fundet pesticidrester over den tilladte grænseværdi i mindst 250 danske grundvandsboringer.

Spørgsmål:

Hvordan skal vi håndtere, at stadigt flere boringer er forurenede med pesticider?

Videregående vandbehandling

I Danmark er mange drikkevandsboringer forurenede med pesticidrester. Der findes teknologi, som kan rense drikkevandet for mange af pesticiderne, men den er kun tilladt at bruge i begrænset omfang.

Spørgsmål:

Skal det være tilladt at rense drikkevandet for pesticider? Eller skal vi hellere forebygge, at vandet bliver forurenede?

Sprøjtgift i haven

Der dukker hele tiden nye pesticidrester op i vores grundvand. Dansk landbrug er ikke klar til at droppe brugen af sprøjtgift. Haveejerne har derimod ikke nogen penge på spil, og det er kun et spørgsmål om magelighed, når ukrudt og mos skal bekæmpes.

Spørgsmål:

Hvordan skal vi forholde os til brugen af sprøjtemidler i landbruget og i private haver?

Pesticider i grundvandet

I mange vandboringer findes DMS. DMS er en pesticidrest fra svampedræbende midler, som det nu er forbudt at bruge til frugtavl – men det er stadig tilladt at bruge i maling og træbeskyttelse.

Spørgsmål:

Maling, træbeskyttelse og sprøjtemidler kan indeholde stoffer, der mange år senere dukker op i grundvandet. Bør vi forbyde flere stoffer, selvom de kun potentielt er skadelige for vores grundvand?

Dilemmaer omkring spildevand

Spildevandsrensning

Mange renseanlæg er ikke bygget til at fjerne eksempelvis medicinrester og mikroplast. Det betyder, at de risikerer at have i vores vandmiljø. Mere effektive renseanlæg vil kræve store økonomiske investeringer.

Spørgsmål:

Er du villig til at betale mere for at komme af med dit spildevand, hvis det bliver rensset bedre, inden det ledes ud i vandmiljøet?

Biogødning

Spildevandsslam anvendes i Danmark som gødning på markerne – såkaldt biogødning. Derved får vi genanvendt næringsstofferne fra spildevandet. Biogødning bliver dog ikke rensset for eksempelvis mikroplast, tungmetaller og medicinrester.

Spørgsmål:

Hvad er jeres holdning til anvendelse af slam som biogødning? Tør vi stole på, at biogødningen ikke indeholder stoffer, der på sigt kan skade miljøet?

Brug aldrig toilettet som skraldespand

Alt for meget affald som vådservietter og vatpinde smides i toilettet. Affaldet giver problemer i kloakker og på de pumpestationer, der pumper spildevandet til renseanlægget. Når pumperne ikke virker, kan der ske overløb af urensset spildevand til hav og åer.

Spørgsmål:

Hvor ligger ansvaret for, at der ikke sker unødvendige overløb forårsaget af affald, der stopper kloakkerne?

Dilemmaer omkring affald

Elektronikaffald

80 % af den elektronik, der bliver sendt til genanvendelse, virker stadig. Meget kræver dog mindre reparationer for at virke optimalt.

Spørgsmål:

Hvorfor bliver der afleveret så meget elektronik, som stadig virker? Hvorfor får vi ikke repareret vores elektroniske produkter i stedet for at smide dem ud? Hvordan kan vi forlænge elektroniske produkters levetid, og hvem bærer ansvaret for, at det sker?

Affald til deponi

Noget affald kan hverken genanvendes eller brændes. Denne type affald havner på et deponi. Deponiet er sikret, så miljøfarlige stoffer ikke siver ned i grundvandet og det omgivende miljø.

Spørgsmål:

Er det i orden, at vi afleverer vores problematiske affald på deponier? Hvordan kan vi mindske mængden af affald til deponierne?

Problematikken omkring restaffald

Restaffald er affald, som ikke kan genanvendes og som bliver brændt på kraftvarmeværket. Mange smider dog materialer ud som restaffald, selvom de sagtens kan genanvendes.

Spørgsmål:

Bør vi undersøge folks restaffald, eller er det at gå ind over privatlivets grænser? Hvordan får vi folk til at sortere bedre?

VA's affaldsbehandling

I 2019 gik 62 % af VA's indsamlede affald til genbrug og genanvendelse, 35 % til forbrænding, 3 % til deponi og 1 % til specialbehandling.

Spørgsmål:

Hvad kan vi gøre for at få flere materialer til genbrug og genanvendelse? Skal det overhovedet være tilladt at smide ting ud?

Affaldsforbrænding

I Danmark forbrænder vi det affald, der ikke kan genanvendes. Nogle gange forbrænder kraftvarmeværkerne affald fra kommuner, der ligger langt væk. Det kan tilmed være nødvendigt at importere affald fra udlandet.

Spørgsmål:

Er det i orden at importere affald fra udlandet til forbrænding i Danmark? Bør affald altid forbrændes på nærmeste kraftvarmeværk? Hvad vægter højest – økonomi eller miljø, og hvem skal afgøre det?

Sortering af plastik

I efteråret 2019 kom det frem, at dansk plastik sorteret til genanvendelse blev fundet i Malaysia og Indonesien. Her bliver det brændt på gaden, udnyttet som brændsel på fabrikker eller dumpet på plastbjerge.

Spørgsmål:

Nytter det overhovedet noget at sortere vores plastikaffald? Hvad kan vi gøre for at undgå, at plastik havner i naturen i andre dele af verden med store miljømæssige konsekvenser til følge?

Genanvendelse af plastik

Det helt store problem med genanvendelse af plastik er, at der findes et væld af plastiktyper, som endda kan være svejset sammen. Det gør det svært at genanvende plasten i nye produkter.

Spørgsmål:

Hvordan sørger vi for, at en langt større del af plastikaffaldet kan blive genanvendt? Hvem bør gå forrest?

Håndtering af blød PVC

Gummistøvler, luftmadrasser, badedyr og vandslanger er ofte lavet af blød PVC, som ender på deponi (losseplads), da det ikke kan genanvendes og heller ikke må brændes på kraftvarmeværket.

Spørgsmål:

Hvordan kan vi løse problematikken med den bløde PVC? Er det i orden, at vi kan købe materialer, som vi kun kan skille os af med på deponier?